

FLANDRA

KATOLIKO

MAANDSCHRIFT VAN HET
KATHOLIEK VLAAMSCH ESPERANTO VERBOND

Steeds

goede foto's!

Met de Gevaert Panchromosa film, 't brochuurtje "Fotografeeren bij kunstlicht" en de Gevaert Belichtingstabel voor Kunstlichtfoto's is U zeker 's avonds thuis goede opnamen te maken.

Deze twee Gevaert uitgaven zijn gratis in den fotohandel verkrijgbaar.

FUKE-leden uit het Antwerpsche!

Voor uw

Heeren- & Kinderkleding

GEMAAKT EN NAAR MAAT

is het beste adres:

J. PAESMANS

IN 'T DUIFKEN

Koepoortstraat 64, Antwerpen. - Tel. 217.51

5 % AAN ONZE LEDEN !!

LIKEURSTOKERIJ
DE RAAF

■ ALLE SPECIALITEITEN ■
ALLE GEKENDE WIJNEN

J. VANDEUN-JESPERS

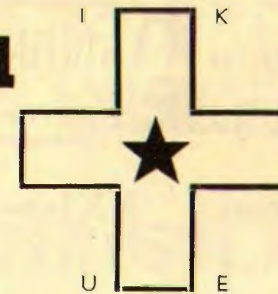
TURNHOUTSCHE BAAN, 277
BORGERHOUT (ANTW.)

JAARGANG 4 (7)

Nr 1

NOVEMBER 1938

flandra

katoliko

Maandblad van het
Katholiek Vlaamsch
Esperanto-Verbond
K. V. E. V.

Monata Organo de
la Flandra Unuiĝo
Katolika Esperantista
F. U. K. E.

Redakcio: Patro C. v. Hoogstraten, O. Praem., Abatejo Grimbergen. (B)

Interŝanĝ-adreso: F. U. K. E., Turnhoutsche baan, 277, Borgerhout.

Abonoprezio: 15 fr. Kun membro FUKAJ KUE 20 fr. Abonoprezio por eksterlando 20 fr. P-konto 412.354 K.V.E.V. Aalst

FLANDRA UNUIĜO

DE KATOLIKAJ ESPERANTISTOJ F. U. K. E.

Kath. Vlaamsch Esperanto Verbond K. V. E. V.

Voorzitter: Lic. Leo Calloens, Erembodegemstraat, 29, Aalst. **Ondervoorzitter:** Dr Marcel Naster, Naamsche straat 113, Leuven. **Proost:** E. H. A. Beckers, Professor, Normaalschool, Mechelen a. Maas. **Secretaris:** J. Van Deun, Turnhoutsche baan, 277, Borgerhout. **Kassier:** K. V. E. V. Aalst, P-konto 412.354

PROVINCAJ KAJ LOKAJ DELEGITOJ:

Antwerpen

ANTWERPEN
BONHEIDEN
BORNEM
EDEGEM
EKEREN
GEEL
HOBOKEN
MERKSEM
MOL
Ste MARIABURG
WILRIJK

E. Paesmans, Koepoortstraat, 64, P-konto 4145.89
Kapitano P. Vangeel
A. De Ridder, Boschkant, 1
R. Torfs, Verbindingsstraat, 9
J. Van Gulck, Zuster Nathalielaan, 7
M. Gordon, kleermaker, Statiesstraat, 3
J. De Groot, onderwijzer, Caronstraat, 31
H. Versavel, Bredabaan, 785
F-ino M. Bergmans, Markt, 19
Joz. Cammaert, Van de Weygaardlei, 12, P-konto 4274.93
D. Mortelmans, E. Segerslaan, 14

Brabant

GRIMBERGEN
LEUVEN

E. H. Canistus van Hoogstraten, o. praem., abdij
Petro De Fraye, Kapucienenvoer, 75, P-konto 4427.19

Limburg

BREE
HASSELT
St TRUIDEN

H. Beelen, professor, College
A. Tournel, Guido Gezellestraat, 5
Jean Put, Kasteel van Duras

Oost-Vlaanderen

GEERAARDSBERGEN
GENT

C. Bernaert, Pelgrimstraat, 1
M. De Valck, Meulestedesteenweg, 487

West-Vlaanderen

BLANKENBERGE
BRUGGE
KORTRIJK
LEDEGEM
LICHTERVELDE
OOSTENDE
ROESLARE

Fr. De Zutter, Wetstraat, 101
F. Roose, G. Gezellelaan, 15
P. Mattelaer, apotheker, Voorstraat, 40
F-ino Quagebeur, Statiesstraat, 39
Kam. Ferijn, Wetstraat, 47
Maurice Hessens, Blauw Kasteelstraat, 86
H. Brackeveld, Statiedreef, 177

We gaan vooruit!

Met dit nummer beginnen we de vierde jaargang van ons orgaan Flandra Katoliko. Bij deze mijlpaal van Fuke mogen we wel eens even de afgelegde afstand overschouwen. afgelegd langs zooveel moeilijkheden en strijd, en dan met tevredenheid zeggen: we moeten God dank zeggen want Hij heeft ons werk gezegend. FUKAJ ging gesta dig vooruit ondanks alles, maar vooral nu is het waar dat ons Verbond weelderig bloeit en groeit. De nieuwe leden-abonnen ten komen met tientallen toe. Waarom vooral tegenwoordig? Omdat de omstandigheden voor de propaganda gunstig geworden zijn, wat grootendeels het gevolg is van de jarenlange ijver en opoffering van onze bestuursleden en propagandisten zelf. Het zaad viel schijnbaar op de rots maar heeft nu wortel geschoten. Die omstandigheden nu, waarvan ALLE leden moeten profiteren, zijn: 1) De volksmeening, die, tengevolge van de talloze artikelen in een menigte gazetten en tijdschriften verschenen en van radiovoordrachten gunstig werd

voor Esperanto; 2) Het feit dat vele, elders of niet georganiseerde, katholieke Esperantisten zich bewust werden dat een katholieke Esperanto-organisatie toch wel nuttig en zelfs noodzakelijk is; en 3) LAST NOT LEAST, de verfraaiing en vergroting van ons orgaan. Want propaganda maken met een schoon degelijk en toch goedkoop tijdschrift is geen groote kunst, dat ondervonden de laatste tijd sommige onzer leden, waaronder er zijn die 14, en één zelfs die 18 nieuwe leden aanwierf. Toch schijnen de meesten onzer leden te denken dat nieuwe leden aanwerven voor hen een onmogelijkheid is, zoodat ze het zelfs niet eens probeeren. We vragen nog eens uw aandacht voor de premie voor het aanwerven van nieuwe leden. Indien sommigen meer dan tien leden konden winnen, kunt U er dan niet één aanbren gen? Maak gebruik van de gunstige omstandigheden.

PROBEEER HET EENS ERNSTIG!

C. v. Hoogstraten, O. Praem.

XXIIa I.K.U.E.-Kongreso

5-11 AŬG. ANTVERPENO 1939.

La 14an de Novembro Lia Eminenco Kardinalo van Roey akceptis nian religian konsilanton, Prof. Beckers kaj nian redaktoron, Patron van Hoogstraten, en privata aŭdienco, pro la sekvonta IKUE-kongreso en Antverpeno. Oni priparolis longtempe la plej gravajn problemojn koncerne la kongreson kaj nian katolikan movadon.

Lia Eminenco akceptis pontifike asisti en la solena malferma Meso.

Pliaj informoj pri la Kongreso estas prokrastataj ĝis la sekvonta numero, kiu aperos je Novjaro, kaj en kiu ni faros interesajn kaj gravajn komunikojn.

Eventualajn proponojn koncerne la Kongreson oni sendu al la sekretario de la L. K. K. : S-ro Hartman, Potgieterstraat 1, Antwerpen.

Proponojn kiujn oni deziras priparoligi publike, oni sendu al nia redakcio.

—
 Begint reeds te sparen om het schitterend IKUE-kongres te Antwerpen te kunnen bijwonen.

LABORMETODO DE LA POLAJ KATOLIKAJ ESPERANTISTOJ.

En Polujo ekvivis katolika Esperantomovado. La pola katolika ligo estas fondita de Paroĥestro Pawel Janik kaj lia frato Maksimiliano. La juna movado bone progresas, ĉar ĝi estas bone gvidata.

En raporto de la unua ĝenerala kunveno,

Kwijtingen.

Kwijtingaanbieding voor de leden die nog niet betaald hebben zal pas begin Januari geschieden om aan iedereen toe te laten zelf de bijdrage van 20 fr. te storten op postrekening n° 412.354 van K.V.E.V. te Aalst.

XXIste I.K.U.E.-Kongres

5-11 Aug. Antwerpen 1939.

Met het oog op ons XXIste IKUE-Kongres te Antwerpen, werden op Maandag 14 November, onze geestelijke adviseur, Prof. Beckers, en onze redakteur, Pater van Hoogstraten, door Zijne Eminentie Kardinaal van Roey, in private audientie ontvangen. Geruimen tijd werd gesproken over verschillende voornamen zaken aangaande het Kongres en onze organisatie.

Zijne Eminentie nam gaarne het verzoek aan, in de plechtige openingsmis van het kongres pontifikaal te assistieren.

In ons volgend nummer, dat rond Nieuwjaar zal verschijnen, hopen we verschillende bepaalde en zeer belangrijke mededeelingen te doen.

Indien er onder onze lezers zijn die aangaande het Kongres voorstellen verlangen in te dienen, gelieven deze zich te wenden tot de sekretaris van het Kongreskomiteit, de Heer Hartman, Potgieterstraat 1, Antwerpen.

Indien men voorstellen publiek wil laten bespreken en beoordeelen, zende men ze aan onze redakcie.

kiu okazis en Katowice, ni legis jenon :

« Oni rekomendis ke la Ligo komencu la propagandon de Esperanto inter la katolikaro pere de la Katolika Agado. Tio signifas ke ĉiu Ligano estu membro de unu el la kvar kolonoj de la Katolika Agado kaj tie li ĉiamaniere propagandu la bezonon kaj utillecon de Esperanto ».

Jen bona vojo, ni sekvu ilin.

REGNUM CHRISTI in Esperanto!

In Joegoslavië is de zetel gevestigd van de internationale vereeniging « Regnum Christi » die een paar jaar geleden werd opgericht met het doel gezamenlijk internationaal te streven naar bekendmaking en beleving van de Kristelijke beginselen en alzoo het rijk van Christus Koning meer en meer uit te breiden en te verstevigen. « Regnum Christi » geeft een internationaal tijdschrift uit van dezelfde naam, dat aanvankelijk artikels publiceerde in verschillende talen. Het tijdschrift ondervond grooten bijval zoodat men er reeds mee begonnen is het uit te geven in een aparte Duitche en Fransche uitgave.

De Directeur van het blad, Z. E. H. Jannez Kalan, was op het IKUE-kongres te Ljubljana tegenwoordig en uitte er het verlangen dat « Regnum Christi » ook in een Esperantoutgave zou verschijnen. De mogelijkheid hiervan werd onderzocht en voor eenigen tijd ontvingen we het verheugend bericht dat vanaf Januari « Regnum Christi » ook in Esperanto zal uitkomen.

Internationale samenwerking, internationaal meevoelen met onze geloofsbroeders, is voor ons als katholieken van *onbeschbaar* groot belang; we hebben immers over heel de wereld hetzelfde geloof, met dezelfde principes, hetzelfde streven en hetzelfde opperzeg; de Katholieke Kerk is één en algemeen, van Noord tot Zuid, van Oost tot West. Het is een nooit genoeg begrepen waarheid, dat alle katholieken samen, het één mystiek Lichaam van Kristus uitmaken, dat we ledematen zijn van elkander, (St. Paulus) en dus, gelijk de ledematen van een lichaam doen, met elkander moeten samenwerken. Internationale samenwerking nu, zooals die op verschillend gebied voor ons katholieken mogelijk is, vergt internationale vereenigingen en internationale bladen, die

echter hun doel moeilijk volledig kunnen bereiken zonder internationale taal. Het is daarom een logisch besluit een internationaal tijdschrift als « Regnum Christi » in Esperanto uit te geven. Zoo zal het genietbaar zijn voor priesters en leeken, meer ontwikkelden en het gewone volk, en dat in alle hoeken van de aarde, indien deze zich slechts de betrekkelijk geringe moeite getroosten Esperanto te leeren.

We kunnen dan ook de Esperantoutgave van Regnum Christi niet genoeg toejuichen en steunen. Het gaat hier niet meer om een tijdschrift *over* Esperanto, maar om een tijdschrift *in* Esperanto, niet meer over propaganda *voor* Esperanto, maar het praktisch gebruik *van* Esperanto. Hier hebben we een verwezenlijking van ons doel: Esperanto ten dienste stellen van ons Geloof.

Onze vijanden strijden tegen God met alle hun ten dienste staande middelen en gebruiken daarvoor ook Esperanto. Wij katholieken mogen die strijd niet lijdzaam afkijken, het hoofd schudden is niet genoeg, we moeten heftig tegenstrijden. Katholieke Esperantisten, een middel hiervoor is voor U: Regnum Christi.

Het blad verschijnt op groot formaat, interessant gedrukt, en kost voor België slechts 24 fr. Deze uitgave heeft niets te maken met I. K. U. E. Doch om onze leden het betalen van het abonnement gemakkelijker te maken neemt ons Verbond de inschrijvingen aan. Men storte dus 24 fr. op postrekening nr. 412.354 van het K. V. E. V. te Aalst en vergeet niet er bij te voegen, dat het is voor Regnum Christi.

We hopen dat onze leden zich talrijk zullen abonneren op dit interessant blad.

C. v. Hoogstraeten O. Praem.

LA BRAZILA REGISTRARO KAJ ESPERANTO.

La brazila Instituto de Geografio kaj Statistiko, kiu celas la unuigon de la brazilaj statistikoj (antaŭ nelonge kreita de Dro Getulio Vargas, la nuna prezidanto de la Respubliko, de kiu ĝi senpere dependas, kaj kies prezidanto estas Ambasadoro Dro J. de Macedo Soares, eksministro por Eksterlandaj Aferoj, kunveninte ĉe ĝenerala kunsido, unanime aprobis la jenan deziresprimon, prezentitan de ĝia ĝenerala sekretario, Dro Mario Teixeira de Freitas :

1. — Estas rekomendite, ke tuj kiam estos eble, la ĉefaj statistikaj publikigaĵoj, eldonataj de la Unuiĝo kaj ankaŭ de la Statoj, enhavu, kiel oni juĝos plej taŭga, la necesajn elementojn, por ke ili povu esti legataj en Esperanto.

2. — Estas dezirinde, ke la brazilaj statistikaj departementoj alprenu Esperanton por sia korespondado eksterlanden.

Okaze de la solena ferma kunsido de la Naciaj Konsilantaroj de Geografio kaj Statistiko, kiun prezidis Dro Macedo Soares, sidis ĉe la prezidanteca tablo, kune kun la oficialaj reprezentantoj de la Ministroj kaj de Ĉefurbestro, sinjoro A. Couto Fernandes, prezidanto de Brazila Ligo Esperantista. Post la legado de la raportoj kaj la oficialaj paroladoj tiu ĉi faris dankan paroladeton, kiu finiĝis per Esperantaj vortoj por danko al Dro Teixeira de Freitas, tre fervor2 Esperantisto.

Al la ĉeestantoj oni disdonis, krom ekz. de « Primeiro Manual de Esperanto » kaj aliaj Esperantaĵoj, la tiam aperintan Statistikan Resumeton, kiu eldonis la Instituto de Geografio kaj Statistiko. Tiu ĉi eldonaĵo, kiu estis kompostita kaj presita antaŭ la aprobo de la supra deziresprimo, estas fakto, kiu pruvas ke tiu ĉi ne restos surpapera, kiel okazas al preskaŭ ĉiuj unanime aprobitaj deziresprimoj.

Dro Leite de Castro, sekretario de la Nacia Konsilantaro de Geografio, deklaris al la prezidanto de B. L. E., ke la « Brazila Revuo de Geografio », ĝia oficiala organo, baldaŭ aperonta, enhavos Esperantan resumeton de siaj artikoloj.

Jen tre grava venko de Esperanto ĉe la registaraj rondoj.

Bonvolu peti ekzempleron de la « Statistika Resumeto », de : Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística, Praça Maua, 7 — 11-o andar, Rio-de Janeiro, Brazilio.

(Heroldo).

WIE LAATST LACHT, BEST LACHT.

Terwijl in Londen het Algemeen Esperantokongres plaats had, waar menschen van 30 landen elkander verstonden alsof het landgenooten waren, gebeurde er ook een « internationale » samenkomst te Keulen, waar slechts menschen van 2 nationaliteiten samenkwamen maar elkander *niet* verstonden.

In een groote chocoladefabriek te Keulen bestaat een zangvereniging. De leden hiervan houden van verbroedering en brachten daarom vorig jaar een bezoek aan een Engelsche zangvereniging. Nu was de beurt aan de Engelschen voor een tegenbezoek. Ze kwamen met een heele troep naar Keulen, velen brachten zelfs hun vrouw mede. De Engelschen kenden geen Esperanto en de Duitschers waar ze te gast waren evenmin, niet alleen dit, maar de Engelschen kenden ook geen Duitsch en het grootste deel van de Duitschers geen Engelsch. Gastheeren en gasten konden elkander niet verstaan en daar men toch niet kon blijven zingen, zat men stom bij elkander of men moest een tolk opsporen. Als de zangvereeiging optrad in de stad of in andere fabrieken, waren het telkens eenigen van het bestuur van het fabriek die als tolk tusschenkwamen. Ook de kaarten en brieven die men van te voren naar elkander geschreven had, moest men laten vertalen.

Een Engelse dame zocht gedurende een heel uur in een kast alvorens zij kon te verstaan geven wat ze verlangde.

Wat een verbroedering, elkander bezoeken en elkander niet verstaan ! Men lacht wel eens met ons Esperantisten alsof we utopisten zijn, we hebben echter meer reden te lachen met onze tegenstrevers, die in dergelijke belachelijke situaties komen, en..... zelf utopisten zijn, daar ze willen dat menschen van verschillende nationaliteit elkander verstaan zonder internationale taal.

Duonhora Esperanto-elsendo de N.R.I.

Zamenhof-memortago 14 Decembro.

Interesa elsendo en kaj pri Esperanto okazos la 14an de Decembro, de la 19 — 19½ horo, per la flandra ondolongo de la Nacia Radio Instituto. La elsendo daŭros duonan horon kaj estas titolita : « Zamenhof memorigo ». La programo (provizora) estas jena :

- 1) kvinminuta flandra parolado pri Zamenhof.
- 2) triminuta deklamado de originala flandra poemo, alterne en flandra lingvo kaj Esperanto.
- 3) duminuta deklamado en Esperanto : versigita ekstrakto de la unua parolado de Dro Zamenhof.
- 4) duminuta deklamado en Esperanto : versigita ekstrakto el « lasta konfeso » de Dro Zamenhof.
- 5) dekvinminuta horkantado en Esperanto. (La Espero, La Tagiĝo, La Vojo (de Deshays), Preĝo sub la Verda Standardo (de Isaya).
- 6) Dum la restaĵo de la tempo : anonco kaj resumado de la du Esperantodeklamaĵoj en flandra lingvo.

Estas la unua fojo, laŭ nia scio, ke la N. R. I. elsendas Esperantoprogramon. Por konvinki la Nacian Radio-Instituton ke vi ŝatas tiajn elsendojn, vi ĉiuj skribu poŝtkarton, kun almenaŭ kelkaj vortoj, por gratuli kaj peti pli da Esperantoelsendoj en la estonto. Skribu al : Nacia Radio-Instituto, Eug. Flagey-plaats, Brussel.

EKKONU IRLANDON per la RADIO !

La Radiostacio de Dublin elsendas jam de kelka tempo prelegojn pri Irlando. Nun tamen la staciestro decidis okazigi tiujn elsendi pli ofte. Ili okazas ĉiujn unuan Dimanĉon kaj trian Mardon de la monato. Jen la programo :

20a Decembro :

Tiam oni komencos novan serion da prelegoj. La unuaj 6 elsendoj estas skizetoj pri irlandaj herooj.

I. Owen Roe O'Neill.

1a Januaro :

II. Patrick Sarsfield.

17a Januaro :

III. Wolfe Tone.

5a Februaro :

IV. Robert Emmet.

21a Februaro :

V. Daniel O'Connell.

5a Marto :

VI. Patrick Pearse.

21a Marto :

Sportludoj en Irlando.

2a Aprilo :

Eŭropa Influo en Irlando.

7a Majo :

Ekonomia Stato de Irlando.

La elsendoj okazas je la 18.10 horo (ĉirkaŭe) kaj daŭros 15 minutojn. La stacio elsendas per la ondolongo de 531 metroj.

RAADSELRUBRIEK

Wegens het telaat verschijnen van no 9-10 wordt de datum voor het inzenden van de oplossing van het "silabenigma" no 1 verlengd tot 27 December.

.. Rookt ..

JAMAYCA

DE FYNSTE DER SIGAREN

Rijke keus in cigarillos

Sigarenfabrieken JAMAYCA, Arendonk

(oni korespondas en Esperanto)

ESPERANTISTOJ!

Ĉiam konsultu por viaj vojaĝoj

«Ultra Montes»

La plej belaj vojaĝoj je la plej avantaĝaj kondiĉoj.

Ultra Montes, a. s. Antverpeno: 46
Korte Nieuwstr. Tel. 276.51 & 303.50.

Bruselo: Nieuwstr. 167. Tel. 17.53.44

Overal Esperanto.

AMERIKA.

De filmonderneming Metro-Goldwyn-Mayer te Hollywood besloot een film te maken met Esperantotekst.

TSJECHOSLOWAKIJE.

Het ministerie van PTT gaf opnieuw enkele geïllustreerde postkaarten uit met tekst in Esperanto.

NEDERLAND.

De brochure die uitleg geeft over de «Bond zonder naam» (beweging van Z. E. H. de Greeve) verscheen ook in Esperanto om de bond internationaal bekend te maken.

ENGELAND.

De Spoorwegmaatschappij «London & North Eastern Railway» gaf een prospectus uit in Esperanto, met inlichtingen over de reis naar London.

FRANKRIJK.

In de «Ecole Spéciale d'aéronautique» (school voor vliegeniers) wordt Esperanto als verplicht vak onderwezen. De leeraar van Esperanto ontvangt hetzelfde salaris als de anderen.

JAPAN.

Het Japans ministerie van spoorwegen gaf een konversatieboek uit met de tekst in het Japaneesch, de meeste Europeesche talen en ook in Esperanto. Het boek wordt gratis uitgedeeld aan vreemdelingen.

Het stadsbestuur van Osaka gaf een gids uit in Esperanto voor vreemdelingen die de stad bezoeken.

FINLAND.

De Finsche Spoorwegadministratie begunstigt reeds vanaf 1924 Esperanto. Nu weer gaf ze toelating om in de voornaamste stations van het land borden of biljetten op te hangen met een korte propaganda voor

Esperanto en de mededeeling hoe men het leeren kan. Daarop staan tevens de adressen van de voornaamste binnen- en buitenlandse Esperantoorganisaties.

Dat propagandamateriaal werd zelfs op de kosten van de maatschappij naar de stations verzonden.

HONGARIJE.

De nieuwe Hongaarsche telefoonboeken vermelden op den omslag het nummer van de Esperanto-telefoon dienst.

Wegens het jubileumjaar van de H. Stefanus, eerste koning van Hongarije, zal met subsidie van het ministerie van Kultuur, een boekje over die Heilige worden uitgegeven.

De stenografieschool van Professor Kökény vermeldt op haar reclamebiljetten ook Esperantokursussen.

DUITSCHLAND.

Ondanks het feit dat de regeering Esperanto vijandig is, (veel Esperantisten hebben aan de politie een schriftelijke verklaring moeten afleggen, dat ze zich niet meer met Esperanto zullen bezighouden; en zelfs buitenlanders werden gedwongen hun ster te verwijderen) heeft de internationale jaarbeurs van Reichenberg die in Augustus heeft plaats gehad, toch nog de moed gehad aanplakbrieven uit te geven in Esperanto (in twee formaten) alsook plakzegels. In de omgeving van de hallen waren groote biljetten aangeplakt met de Esperantoster op en de wereldbol. Deze jaarbeurs was dit jaar echter de eenige in Duitschland die zulks nog aandurfde.

ZUID-AFRIKA.

Voor eenige maanden begon Radio Johannesburg met Esperantouitzendingen van een half uur.

Wie betaalt deze nieuwe jaargang voor één van onze leden in de Missie?

VRAAGT EN LEERT

No 22. L. B. en B.

Cu vi povas doni al mi taŭgan tradukon de la flandra vorto «gemoed». Mi tute ne povas trovi tion. Same pri la vorto «gevoel», kie ĝi eksplikas parton de la konscio. «Sentito» estas ja tuŝado de nervoj? Ankaŭ en franca lingvo tiuj vortoj ne estas tradukeblaj. Cu do manko en la universaleco de Esperanto?

Antw.

Het woord «gemoed» in de zin die U bedoelt kan gewoonlijk vervangen worden door «hart». B.v. «met blij gemoed» beteekent hetzelfde als «met een blij hart», want zowel het hart als het gemoed wordt als de zetel beschouwd van het gevoel. Men kan het dus vertalen door «koro», maar ofschoon praktisch de beteekenis van de zin eigenlijk hetzelfde blijft, daar hart en gemoed gelijkelijk beïnvloed worden, toch bestaat er een werkelijk verschil. Met «hart» bedoelt men n.l. meer de toestand, terwijl men bij «gemoed» denkt aan het bewustzijn van den toestand. Dat verschil kan men ook in Esperanto aanduiden door «gemoed» te vertalen met «animo». Als Zamenhof stammen aan het Latijn ontleende, mag men veronderstellen dat hij ook zooveel mogelijk de *elgenlijke* beteekenis van die stammen behield. Welnu het Vlaamsche woord «gemoed» is een *eigenlijke* beteekenis van het Latijnsche «animus». Animus beteekent immers de ziel van de mensch *in het algemeen*, en de ziel als zetel van het denkvermogen, de begeerte en het gevoel *in het bijzonder*.

VOOR UWE

**Parketvloeren, Linoleums,
Meubelen en Marmers**
VRAAGT DE ALOMGEKENDE
BOENWAS GLIMO

Firma Corstiaens - Neefs
St-Antoniussstraat, 12-14, Antwerpen

Zoo zegt men: «perturbationes animi» (= gemoedsaandoeningen); animi metus (ziels- gemoeds-angst); hoe optimi cujusque animum mover (dit maakt indruk op elk edel gemoed) enz.

In de Esperantowordenboeken vindt men dan ook: gemoedsleven = anima vivo; gemoedsrust = animitrankvileco; gemoedstoestand = animstato.

Gemoed kan verder somtijds vertaald worden door «konvinko», «karaktero», «opinio» en «menso». B.v. niet volgens zijn gemoed spreken = ne laŭ sia konvinko, koro, animo; een vroom gemoed = pia karaktero, animo; de gemoederen zijn verdeeld = la opinioj; de gemoederen tot bedaren brengen = kvietigi la mensojn.

No 23. A. V. en L.

Het Esperanto beroemt zich erop de eenige internationale wereldtaal te zijn; nochtans maakt het Esperanto enkel gebruik van het Romaansch en Germaansch alfabet. Hoe kan men het Esperanto als wereldtaal doen doorgaan als daarbuiten zooveel miljoenen menschen gebruik maken van andere alfabetische schrijfteekens als b.v. Chineesch, Japaneesch, Indisch, Araabsch, Grieksch, Kongoleesch, enz? Hoe kan het tegenwoordige Esperanto ooit ingang vinden in die landen? En dit is nochtans geen klein deel van de wereldbevolking.

Antw.

Zoals Esperanto er zich op beroemt de eenige internationale taal te zijn, zoo kan het Romeinsch alfabet er zich op beroemen het eenige internationaal alfabet te zijn. Inderdaad vele miljoenen menschen gebruiken andere schrijfteekens, maar in al die landen is het Romeinsch alfabet *ook* gekend, indien niet algemeen dan toch door de min of meer ontwikkelde menschen. Want de voornaamste landen van de wereld gebruiken het Romeinsch alfabet en zoo worden de andere landen, wegens hun betrekkingen met of hun onderdanigheid aan de voornaamste landen, verplicht het Romeinsch alfabet te leeren. Het Romeinsch alfabet is dus reeds internationaal. Een brief met adres in Romeinsche letters kan men zenden naar alle hoeken van de wereld, die zal terecht komen. Maar wat zou er gebeuren wanneer men in België een brief postte met het adres in het

VENDINSTITUT DE F. U. K. E.

14, Egied Segslaan, Wilrijk.

WEEK VAN HET BOEK

VAN 15 TOT 30 DECEMBER 1938

TITEL VAN HET BOEK	SCHRIJVER	Gewone prijs	Gunst-prijs	TITEL VAN HET BOEK	SCHRIJVER	Gewone prijs	Gunst-prijs
Oduŝeias	Homeros	Fr. 24.—	Fr. 21.—	Historio de Kristo	G. Papini	Fr. 40.—	Fr. 25.—
Plena Gramatiko de Esp.	Kalocsaj	Fr. 84.—	Fr. 63.—	Floretoj de S-ta Francisko	Carolŝi	Fr. 7.—	Fr. 3.50
Handelsbrievenco	Merkurio	Fr. 15.—	Fr. 12.—	Padova Lilio	Carolŝi	Fr. 7.—	Fr. 3.50
Fundamento de Esperanto	Zamenhof	Fr. 18.—	Fr. 12.—	Tra Assisi	Carolŝi	Fr. 2.—	Fr. 1.50
Lingvaj respondoj	Zamenhof	Fr. 7.50	Fr. 5.—	La Protektanto	Carolŝi	Fr. 2.—	Fr. 1.50
Proverbara Esperanta	Zamenhof	Fr. 7.50	Fr. 5.—	La Reformanto	Carolŝi	Fr. 7.—	Fr. 3.50
La Sunkrono	Marie Koenen	Fr. 13.—	Fr. 8.—	Leono de Flandrujo	Conscience	geb. Fr. 32.—	Fr. 26.—
Plena Vortaro de Esperanto	Grosjean-Maup.	Fr. 70.—	Fr. 60.—		ing. Fr. 24.—	Fr. 19.—	
Belga Antologio	Vermuyten-Jaum.	Fr. 50.—	Fr. 25.—	Verda Koro	J. Baghy	Fr. 16.—	Fr. 12.—
Printempo en Aŭtuno	Julio Baghy	Fr. 12.—	Fr. 7.—	Josef en Dotan	Vondel	Fr. 13.50	Fr. 9.—
Ĉu vi aŭdis tion?	Grenkamp	Fr. 13.—	Fr. 7.—	Homo de Dio	Jan Vrba	Fr. 20.—	Fr. 15.—
A k b a r	Limburg - Brouwer	Fr. 30.—	Fr. 18.—	Rido Sanigas		Fr. 2.50	Fr. 1.50
Tra Sovaga Kamĉatka	Sten Bergman	Fr. 49.50	Fr. 25.—	Groot Woordenboek voor Esp.	Van Straaten	Fr. 80.—	Fr. 70.—
Esperantaj historiotoj	Peter Frey	Fr. 7.—	Fr. 4.—	Beknopt Woordenboek voor Esp.	Van Straaten	Fr. 40.—	Fr. 35.—
Ŝi	R. Haggard	Fr. 29.—	Fr. 17.—	El diversaj lingvoj	N. E. C.	Fr. 20.—	Fr. 16.—
Fine mi komprenas la radion	E. Aisberg	Fr. 31.—	Fr. 19.—	Methodiŝch leerboek voor Esp.	Dirksen	Fr. 15.—	Fr. 10.—
Riĉa kaj sen Mono	Ph. Oppenheim	Fr. 29.—	Fr. 17.—	Leerboek voor Esperanto	Szilagyi	Fr. 11.—	Fr. 9.—
Notlibro praktika Esp-tisto	K. R. C. Sturmer	Fr. 16.50	Fr. 9.—	Ellernu, daŭriga kurso	Szilagyi	Fr. 16.—	Fr. 13.—
A ŭ i i	H. Adamson	Fr. 11.—	Fr. 7.—	Fino de l' mondo	Jan Filip	Fr. 9.—	Fr. 6.—
Preter la Vivo	J. Baghy	Fr. 24.—	Fr. 17.—	Murdo en Orienta Ekspreso		Fr. 12.—	Fr. 8.—
Strato fiŝanta kato	Jol. Földes	Fr. 30.—	Fr. 22.—	Princo kaj Betty	Fr. Molnar	Fr. 12.—	Fr. 8.—
Infanoj en Torento	St. Engholm	Fr. 13.—	Fr. 9.—	Knboj de Paŭlo-Strato	Wells	Fr. 12.—	Fr. 8.—
Sur sanga Tero	J. Baghy	Fr. 45.—	Fr. 33.—	Lando del' maŝinoj	Sturmer	Fr. 12.—	Fr. 8.—
De Paĝo al Paĝo	L. Totsche	Fr. 20.—	Fr. 12.—	Princino de Marso	J. Merchant	Fr. 12.—	Fr. 10.—
Verdaj donkiĥotoj	J. Baghy	Fr. 24.—	Fr. 17.—	Kompatinda Klem	A. Blok	Fr. 15.—	Fr. 12.—
La vagabondo kantas	J. Baghy	Fr. 16.—	Fr. 12.—	Esperanto in 20 lessen			

Wij verbinden ons slechts deze boeken te leveren, zolang de huidige voorraad strekt. Wij raden onze eventuele klanten aan ons steeds een tweede boek te willen opgeven, dat mag opgezonden worden, indien de eerste niet meer voorradig mocht zijn.

Wegens de buitengewone prijsvermindering wordt er deze week 5 % voor de zendkosten bijgerekend.

We doen opmerken dat deze boeken splinternieuw zijn en niet beschadigd.

Voor bestelling volstaat een eenvoudige postkaart. Betaling geschiedt na ontvangst van de boeken, door overschrijving of betaling op postcheckrekening no 1194.82 Mortelmans, te Wilrijk.

Vergeet niet dat deze buitengewone aanbieding slechts 14 dagen duurt!

Namens het K.V.E.V. goedgekeurd:

De Voorzitter,
Lic. L. CALLOENS.

De Verkoopsbestuurder,
D. MORTELMANS

De Secretaris,
Jos. VAN DEUN

Chineesch, Japanesch, Russisch of iets dergelijks?

Een tweede reden om het Romeinsch alfabet te kiezen voor een internationale taal is de gemakelijkheid ervan. Om dezelfde twee redenen, internationaliteit en gemakelijkheid, zullen zelfs die landen die een eigen alfabet hebben er na een zekere tijd toe overgaan het Romeinsche in te voeren, zooals b.v. Turkije deed, of minstens het Romeinsche te gebruiken naast het hunne, zooals men in Duitschland doet (of deed?).

Wat het Chineesch betreft, dat is geen alfabet in de eigenlijke zin. De Chineesche schriftteekens zijn niet onze letters a, b, c, enz. maar een soort hiëroglifisch schrift, zoodat de Chineezzen een Europeesche naam, die ze niet kunnen vertalen, niet kunnen schrijven in Chineesche « letters ».

Blankulo.

Vriendelijk verzoek de vragen voortaan te zenden aan: Redaktie van Flandra Katoliko, Abdij, Grimbergen. Omdat deze rubriek vooral van belang is voor beginners, is het ook gewenscht de vraag in het Nederlandsch op te stellen.

C. v. H.

EN LA F.U.K.E.-FAMILIO

Edziniĝo.

La 1an de Oktobro edziniĝis nia animo, Fraŭlino O. Du Jardin, el Antverpeno, kun Sinjoro Maurits Meert. Al la juna paro F. U. K. T. deziras ĉian bonon.

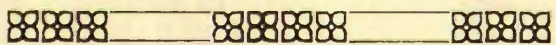
Naskiĝo.

En la familio Van Gulck - Vertongen, nia delegito en Ekeren, naskiĝis la 14an de Oktobro filineto, kiu estas baptita sub la nomoj: Maria, Teresia, Marta, Leopoldina.

FUKE prezentas al la feliĉaj gepatroj la plej korajn gratulojn.

Doktoriĝo.

Same kore ni gratulas nian anon Paul Naster en Leuven, frato de nia vicprezidanto, kiu tie kun distingo trapasis la ekzamenon kiu lin faris Doktoro de la Orientaj Lingvoj.

APERIS:

La Ora Ŝtuparo,

de Phillips Oppenheim. Tradukis el la angla lingvo la Esperantista Societo de Romford. 278 paĝoj. Bele bindita, zorge presita, dika blanka papero. Prezo: 29 fr. Eldono de EPOKO, London. (IV)

Jen plej moderna romano pri la temo: paco al la homaro. Unu el la plej riĉaj homoj sur la terglobo fincelas donaci al la homaro tiun neatengeblan benon; liaj rimedoj estas plej modernaj: la gazetaro tutmonda, lia influo ĉe ŝtatestroj, la radio, eĉ nekonaĵaj eltrovaĵoj. Malgraŭ siaj bonegaj intencoj, li tamen ne estas simpatia al ni, eble ĉar li ne timas uzi mortigon de homoj kaj tion faras laŭ la malmorala devizo « la celo justigas la rimedojn ». Cetera la rakonto estas ege interesa, streĉa kaj malgraŭ strangaj situacioj ĝi kaptas nin ĝis la fino, speciale ĉar la heroo havas idealon kies atingon ni ĉiuj deziregas, kaj ĉar la fama verkisto Phillips Oppenheim kapablas rakonti.

La traduko de anglaj verkoj estas maldanka tasko kaj la ilueco de la Esperantolingvo iom suferas pro la klopodoj por fidele reprodukti la ideojn kaj la frazkonstruon, ĉi tie ĉefe dialogojn.

La ĝenerala temo « packontrakto, senarmiga konferenco », certe por ĉiuj legantoj estos konata kaj la malkovro de kelkaj diplomaciaj fuŝagadoj, kvankam fantaziaj, plaĉos al ĉiuj pacifistoj, kiuj abomenas la sekretan marĉandadon de homaj vivoj por kreskigi la valoron de borso-akcioj.

Kompreneble amo ankaŭ intervenas kaj alportas sian allogan flankon al la rakonto. En tiu ampleksa libro kompreneble troviĝas kelkaj preseraroj, aliflanke la gramatika kaj lingva flankoj estas bone prizorgitaj.

Tiu libro estas specimeno de la serio Populara Esperanto Biblioteko, eldonita de la Esperanto Publishing Co Ltd, kiu jam ampleksas 16 volumojn.

Vivo de Zamenhof,

de Edmond Privat. Bindita 29 fr. Broŝ. 20 fr. 133 paĝoj. 12 ilustraĵoj. (III)

Alia eldono de Populara Esperanto Bibli-

oteko, kiu certe estas por la objektiva studo de la Esperanto-movado tre valora ariĝo de ideoj kaj eldiroj de la kreinto de Esperanto.

Ni vidas ke Zamenhof konis du periodojn en sia propra Esperantovivo: la unua en kiu li dediĉas sin al la enkonduko kaj disvastigo de la lingvo kiel internacia komprenigilo, kaj tie ni tute simpatie admiras liajn sindonon, kapablon kaj kuraĝon. La dua periodo estas tiu de la Hilelismo, (laŭ hebrea profeto Hilel) movado por instigi la judojn al pli granda adaptiĝo en iliaj respektivaj patrujoj. Ankaŭ tiam Zamenhof komencas sian Homarismo-propagandon, laŭ kiu li volis ke ĉiuj kredantoj kaj liberpensuloj formu novan neŭtrale-homan religion, konstruu templojn kaj aranĝu kunvenojn tiucele. Pro la reago de Katolikoj kaj alireligiuloj li nur rezervis tiujn templojn al la libercredantoj kiel li estis. Ni legas ke por Zamenhof lingvo kaj religio estas privataj aferoj, ke ĉiuj religioj fakte estas same bonaj. Ni do spertas ke la filozofiaj ideoj de Zamenhof tute ne estas akcepteblaj por ni, katolikoj, kaj ni nur povas bedaŭri ke li ne kontentiĝis doni al la homaro sian vere genian kaj eternan verkon, la internacian lingvon. Jam tio sufiĉis por fari el li unu el la plej grandaj homfiloj de la pasinta jarcento.

Ni kredu ke liaj aliaj idealoj rezultas el lia sincera amo al la popolo, sed la bonintenco ne sufiĉas por pravigi falsajn filozofiajn teoriojn. Ni rekomendas la legadon de tiu libro nur al tiuj, kiuj ankaŭ legis la artikolojn kaj klarigojn pri « Interna Ideo » kaj « Homaranismo » en Espero Katolika kaj Flandra Katoliko kaj la raporton pri la sama temo pritraktitan en la IKUE-kongreso 1938 en Ljubljana, de Prof. D-ro Fr. Erdey, papa ĉambelano.

Belaspekta libro, bona preso, malmultaj preseraroj, flua lingvo, originala en Esperanto.

Colo.

Mogen we onze oud-leden die naar de Missie vertrokken, vergeten? Indien niet, help ons dan om regelmatig Flandra Katoliko te zenden!

GRAVA ALVOKO.

La estraro, eble kelkaj tion forgesas, havas multajn zorgojn por igi antaŭeniri kaj vivteni nian Unuiĝon, klopodas ĉiam plibonigi nian karan Flandra Katoliko'n, kaj havas tiun ĉi jaron ankaŭ antaŭ si la organizon de la XXla I. K. U. E.-Kongreso, kio kompreneble postulas egan laboron. La membraro kontraŭe, nur bezonas rikolti; tial ili almenaŭ komprenu ke estas sia devo pagi la kotizon *siatempe*. Ili pripensu kiom da senutila laboro signifas la skribado de la paĝiloj, dum ĉiu siaflanke povas tiel facile ĝiri la 20 frankojn. Ni esperas ke tiu ĉi alvoko sufiĉos. Do, ĝiru tuj, hodiaŭ kaj ne morgaŭ! Dankon!

NOVA DELEGITO - NOVA GRUPO.

Nia ano, Kapitano Vangeel, lasttempe ege laboris en Bonheiden kaj sukcesis, post parolado en Davidstonds, organizi kurson kaj fondi grupon.

Ni kore gratulas lin. Jen, viva ekzemplo de la eblecoj de persona agado, imitinda kaj ankaŭ imitebla de multaj aliaj.

Ni enskribas lin en la vicaron de la delegitoj, kore dankas pro lia laboro kaj bonvenigas lin en la estraro.

GAZETSERVO.

Nia propagandestro nuntempe grandskale prilaboras la lokan kaj landan gazetaron. Li sukcesis enkonduki regulan rubrikon en Geleofsverdediging kaj De Waarheid.

Niaj anoj faros grandan plezuron, sendante al lia adreso, Van Daelstraat 5, Wilrijk, la lokajn gazetojn en kiuj ili vidas artikolon pri nia unuiĝo. Dankon!

SKELDA INTRUISTA KLUBO.

Pro la diversaj vesperkursoj kelkaj anoj forrestis, tamen ni ĝojas regule pro la sutiĉe nombra ĉeestantaro.

Post la preĝo kaj la kutima paroladeto de la prezidanto, la sekretariino laŭtlegis la raporton de la antaŭa kunveno. Ĉar nia klubo intertempe abonis al Espero Katolika kaj

La Praktiko, ni aranĝis rondiran vicon. La ĉefa allogaĵo de la tagordo estis la parolado de Sinjoro Vermuyten, kiu afable akceptis nian inviton por paroli pri Guido Gezelle, nia flandra najtinglo, kaj legi la tradukojn kiujn li faris de Gezellaĵoj. La aŭdantaro atente aŭskultis la komparon inter la Esperanta kaj flandra teksto, kaj ni ĉiuj miris kiel lerte Sinjoro Vermuyten ofte sukcesis traduki kaj imiti la oftajn malfacilajn tekstojn. Li finis per deklamado de « Bienpen-traĵo » (Pachthofschilderling) kaj ni admiris ne nur la belan tradukon sed ankaŭ lian belan talenton. Sinjoro Van Deun dankis lin en nomo de la geklubaoj kaj substrekis la signifon de tiu verko por la internacia diskovigo de la perlo de nia flandra literaturo. Post la komuna ludo, disdono de la nova enigmo, kanto de La Espero, ni kontente disiris.

PAROLADO EN DAVIDSFONDS.

La menciita parolado antaŭ Davidsfonds-publiko en Bonheiden okazis la 10an de Novembro. Pli ol 60 personoj ĉeestis, inter kiuj multaj junuloj. Post antaŭparolo Kap. Vangeel disvolvis jenajn ideojn :

- 1) La ideo de internacia helplingvo ;
- 2) Historia resumo de Esperanto ;
- 3) La Esperanto-vivo ;
- 4) La signifo de Esperanto por ni katolikoj.

La paroladanto lerte agrabligis la vesperon per la disaŭdigo per diskoj de La Espero, La Tagiĝo, la Ario de l' Toreadoro el Carmen kaj la Ario de l' Duko el Rigoletto. La Aŭdantaro multe ŝatis tiujn Esperanto-kaj Esperantigitajn diskojn.

Simpatiaj aplaŭdoj rekompencis la paroladinton, kiu poste disdonis nian trafan ĉirkuleron « Waaron eem Katholieke Esperanto-beweging ? » kaj la kanton « Al la Verda Stelo » kiun la aŭdantaro, post legado kaj klarigo de Kap. Vangeel, kune kaj entuziasme kantis.

Estis brila vespero por Davidsfonds Bonheiden, ne nur pro la interesa parolado de Kapitano Vangeel, sed precipe pro la rezulto en formo de 20 enskriboj por la Esperantokurso (kiun nia delegito baldaŭ komencos) kaj fondo de FUKSE-sekcio.

Antaŭen Bonheiden. Nia movado estas en bonaj manoj tie.

POR NIA FLAGO.

Ni remorigas, ke okaze de la XXIa IKUE-kongreso en Antverpeno, FUKSE nepre devas havi sian flagon. Versajne vi ankaŭ opinias tiel, sed ne forgesu ke tio dependas de vi mem. Tial sendu viajn grandajn aŭ malgrandajn donacojn, ju pli frue des pli bone, al KVEV Aalst, poŝtkonto no 412.354.

Ĝi estos la flago de vi ĉiuj kaj por vi ĉiuj. Tial komprenu vian devon. La grupoj faru en la kunveno kolekton.

Wegens plaatsgebrek kan het interessant geillustreerd rapport over het kongres te Ljubljana in dit nummer niet verschijnen.

KION ALIAJ SKRIBAS?

NIA GAZETO.

En tiu gazeto, kiu ne plu aperos en 1939, ni vidas artikolon « Ĉu vere ni ne progresas ? » de Sinjoro Boucon. Ni represas la unuan duonon de tiu interesa artikolo. Jen : « Multaj, tro multaj el ni, same kiel nia samideano Robolla, imagas, ke nia Esperanto nur sukcesos kaj finvenkos, se ĝi ampleksos la tutan mondon ; por ili lingvo *internacia* signifas lingvon *universalan* ; niaj Senaciuloj pretendas eĉ, ke Esperanto devos nepre elpuŝi kaj anstataŭi iam ĉiujn nun ekzistantajn naciajn idiomojn. Nu, tio estas grava eraro ; longatempe, se ne ĉiam, Esperanto estos nur helpa lingvo, uzata de ia elito ; ĝi estas laŭvere simpla, logika kaj facile lernebla ; sed tiu facileco ekzistas nur por homoj iom kleraj. Esperanto ne estas destinata por la *amaso*, kiu ne rilatas kun alilandanoj ; la granda popolamaso ne aspiras al nia nobla tasko, al nia alta idealo ; ĝi bezonas ion tujan, pli konkretan. Ni de kontentiĝu per la bela rolo de nia lingvo,

Lees de laatste bladzijde
van den omslag !

rolo komparebla al tiu iama de la latino aŭ de la franca lingvo ».

Estas vere erara opinio ke Esperanto nur venkos post kompletaj disvastigo kaj enkonduko. Ankoraŭ pli erara estas la opinio ke Esperanto iam devos elpuŝi la naciajn lingvojn. Tio ne estas konsilinda kaj eĉ entute nebla. Pri tio ni ne diskutu, tion ja komprenas ĉiuj niaj legantoj. Nur kelkaj ruĝuloj opinias tiel, kion ni montris en nia numero de Julio.

Sed Sinjoro Boucon eraras iom per la alia ekstremo, dirante ke Esperanto eble ĉiam estos uzata de ia elito kaj ne estas destinata por la *amaso*, kiu ne rilatas kun alilandanoj. Kompreneble Esperanto nur estas destinita por tiuj kiuj rilatas kun alilingvanoj, sed oni ne perdu el vido ke nuntempe jam la pli granda parto de la homoj rilatas kun aliaj landoj, nome per la radio kaj nedirekte per la gazetaro ktp.

La homoj fariĝas pli kaj pli internaciaj ; la distancoj malaperas, se ne por la korpo tiam certe por la spirito. Tial la *elito* kiu rilatas kun alilandanoj, kiamaniere ajn, fariĝas tiel granda ke ĝi ne plu estos *elito* sed *amaso*. Kaj ĝuste por tiu internaciigo de la homaj rilatoj Esperanto estos la bonega ilo, kaj dank' al Esperanto ankaŭ tiuj homoj, kiuj ne havas tempon kaj monon por lerni kaj uzi aliajn lingvojn, la *amaso*, povos ĝui pli facile la alilandanojn, en kiu formo ajn, per radio, gazetoj, korespondado aŭ io alia. Dank' al Esperanto la ordinara homo povas pli facile kleriĝi.

C. v. H.

NEDERLANDA KATOLIKO.

Denove aperis en N. K. artikolo kiu pledeas por plimalfaciligado de la ekzamenoj, precipe B-ekzamenoj, anstataŭ plifaciligado, kiu tamen bedaŭrinde jam okazis. En la nuna artikolo Sinjoro Leideritz diras ke la B-diplomo ne garantias ke la posedanto sufiĉe scipovas sian gepatran lingvon, kio tamen estas unu el la plej gravaj postulaĵoj por lingvoinstruisto. Denove ni samopiniis kaj diras : plimalfaciligado la ekzamenojn por ke la diplomo ne estu ridinda dekoracio. Ni en la sekvonta numero publikigos artikolon kiu sciigas kion oni postulas en Anglujo por la instruista diplomo.

En la parto de N. K. kiu estas « por Amuzo » ni trovis : « Cerboekkercajdemandoj ». Ĉu oni eltrovis tiun vorton por ridi ? Kio ajn estu, tia Esperanto estas vere ridinda.

LITOVA STELO.

En artikolo « Bedaŭrinda..... kresko de Esperanto-literaturo », J. Lazauskas plendas prave pri la multaj sensignifaj libroj kiuj aperas en Esperantujo, dum ekzistas tiom da valoraj libroj en diversaj lingvoj kiuj pli taŭgas por traduko kaj disvastigo inter la Esperantistaro. « La apero de nevaloraj kaj eĉ de malvaloraj libroj estas ordinara afero en naciaj lingvoj, sed ankaŭ ordinara afero en Esperantujo ». Li plendas pri la malvalora enhavo laŭ literatura, scienca kaj amuza vidpunkto, kaj same pri la malbona lingvo en multaj el ili. Ni tute konsentas kun Ladauskas, sed ni ne bone komprenas ke li ne parolas (ne kuraĝas paroli ?) pri la malvalora enhavo de kelkaj libroj laŭ morala vidpunkto. Malmoralaj libroj estas kontraŭ la principoj de ĉiuj honestaj Esperantistoj. Malmoraleco estas, kiel ni jam diris kaj ankoraŭ ofte ripetos, *objektiva* malbono por ĉiu homo aparte, kaj por la socio ĝenerale. Se Esperanto estas farita por *servi* la homaron, kial do eldoni librojn kiuj malservas ? Ni opinias ke estas tempo por plendi ankaŭ pri tio. Kaj tiu plendo ne nur decas en katolikaj revuoj sed en ĉiuj revuoj kiuj estas destinitaj por bonvolaj honestaj homoj.

Ni volas librojn kiuj estas valoraj rilate al ĉio kaj riproĉindaj pri nenio. Ĉu vi ankaŭ ?

ANONCETOJ

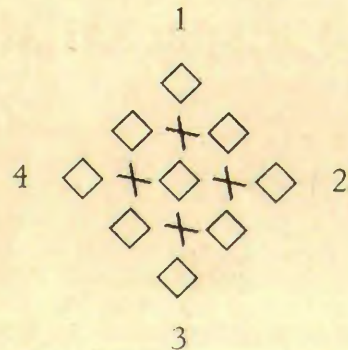
5 fr. por 20 vortoj. Por 10 vortoj plie 5 fr.

Kiel peranto de la Katolika Laborista Unuiĝo Esperantista « Inter Paco kaj Amo » en Den Haag (Nederl.), mi serĉas inter la tutmonda geesperantistaro, gesamideanojn por korespondi kun miaj samklubanoj. C. N. Voerman, Allard Piersonlaan 168, Den Haag, Ned.

Pastoor in klein plaatsje tusschen Brussel en Londerzeel, zoekt huishoudster. Zegt het in uw omgeving. Schrijven aan Redactie van Flandra Katoliko.

D I S T R A P A Ĝ O

Kapdolorenigmo No 2.

En la ĉi supra desegnaĵo estas naŭ kvadratetoj.

Bonvole metu literon en ĉiun, tiamaniere ke grupo de kvar entenu vorton, legeblan laŭ la movo de la montriloj sur la horloĝo.

Zorgu ke la centra kvadrateto entenu la lastan literon de ĉiu vorto.

1. Viva elemento ĉe ĉiu kreskaĵo
2. teda insekto.
3. Desegno.
4. Parto de tabla ilaro.

PREMIO : "La Leono de Flandrujo".

Oni ensendu la solvon antaŭ la 1a de Januaro.

Nur pagintaj abonantoj povas partopreni al la forlotumo.

ARABA LEGENDO.

Mahomed Ali, dank' al sia senlaca penado, posedis dek sep kamelojn. Kiam li sentis la finon de sia vivo, li vokigis siajn tri filojn, kaj diris : « Miajn kamelojn vi devas tiamaniere dividi inter vi, ke la plej maljuna filo ricevas la duonon, la alia la trionon kaj la plej juna la naŭonon de la tuta aro ».

Kiam li mortis, liaj filoj ege konfuziĝis, ĉar ili ne vidis eblecon por taŭge kaj laŭrajte plenumi la dividon. Sen plua espero ili iris al juĝisto. « Revenu morgaŭ, li diris post iom da pripenso, ĉi tien konduku la kamelojn kaj la dividado okazos laŭ la deziro de via patro ».

Kiam ili revenis la sekvantan tagon kun la kameloj, la juĝisto alkondukis sian propran kamelon, tiel ke nun estis dek ok.

La divido komenciĝis kaj facile plenumiĝis. La unua filo ricevis naŭ, la dua ses kaj la plej juna du kamelojn. Post tio la juĝisto rekondukis la sian en la stalon.

La fratoj estis kontentaj kaj post sennombraj dankvortoj iris hejmen rakontante al ĉiu la saĝecon de la juĝisto.

HUMURAĴOJ

La greka nazo.

Kiam Bernard Shaw, la konata verkisto, revenis el Grekujo, iu sinjorino demandis al li : « Sinjoro, ĉu estas vere ke ĉiuj virinoj en tiu lando havas grekan nazon ? »

« Kompreneble », respondis Shaw.

« Kial kompreneble ? », rediris la sinjorino.

« Ĉu vi eble pensas, sinjorino, ke la grekaj virinoj mendas sian nazon en la eksterlando ? » diris Shaw senride.

Honesta.

Direktoro : (al patrino de oficpetanto) — Ĉu via filo estas konfidinda koncerne monon ?

Patrino : Absolute, Sinjoro, mi ripete diras al li : kiam vi vidas monon, ne tuŝu, knabo, ĉar ĝi eble estas kalkulita.

Wilt ge steeds veel volk op uw vergaderingen? — Geef een uurtje FILM!

Het Katholiek Smalfilm Studio van Antwerpen biedt U een interessante keuze van documentair- speel- en teekenfilms.

Specialiteit van reportages : 17e IJzerbedevaart, Vl. Nat. Zangfeesten, Pater Damiaanfeesten enz. Meer dan 600 referenties.

Vraag gratis uitgebreide geïllustreerde kataloog aan :

KATH. SMALFILM STUDIO, 32, OUDE BEURS, ANTWERPEN

La plej rekomendindaj originalaj

verkoj en Esperanto

estas la verkoj de la plej populara esperantisto-verkisto :

JULIO BAGHY.

Ĉu por distro, ĉu por studo, ĉu por ekzameno, tutegale, liajn verkojn vi legu !

Jen la titoloj kaj prezoj :

	Bind.	Broŝ.
Preter la Vivo ...	Fr. 24.—	Fr. 17.—
Sur sanga tero ...	Fr. 58.—	Fr. 45.—
Verdaj donkiĥotoj	Fr. 34.—	Fr. 24.—
La vagabondo kantastas	Fr. 26.—	Fr. 16.—
La Verda Koro ...	Fr. 36.—	Fr. 16.50
Printempo en la aŭtuno	Fr. —.—	Fr. 12.—
Teatra Korbo	Fr. —.—	Fr. 13.—
Aliaj tre rekomendindaj libroj estas :		
Leerboek voor Esperanto, de D-ro F. Szilagy	Fr. 11.—
Ellernu, daŭriga kurso, de D-ro F. Szilagy	Fr. 16.—
Plena Gramatiko de Esperanto, de K. Kalocsay ...	Fr. 84.—	
Haveblaj ĉe nia Vendinstituto, D. Mortelmans, 14, Egied Segerslaan, Wilrijk. Poŝtĉekkonto No 1194.82.		

ĈIU ESPERANTISTO

nepre havigu al si la plej bonan verkon de nia fama verkistino

1°) MARIE KOENEN, el la ned. lingvo trad. de P. CH. M. v. d. Vijver : *La Sunkrono*. prezo : *belgaj frankoj* 13. — *broŝ.* ; *fr.* 25. — *bind.*

El recenzoj : ... Maar als je eens goed Esperanto wilt lezen, dan kan ik je dit boek aanbevelen... (De Jonge Wacht). ... Bela nova libro kiu entenas bonege tradukitan rakonton..... (La Praktiko). ... La Sun-

Méer dan

10.000 Esperantisten

werden

in Nederland en Vlaanderen onderwezen in de

ESPERANTO-TAAL

dank zij de uitstekende cursus van de
Centrale Esperanto Propaganda Commissie.

Verlaagde prijs voor Vlaanderen : 50 fr.

Ook de verzorgde « Daŭriga Kurso » kost nu slechts 50 fr. Kent U het onovertroffen LEER- en LEESBOEK « El Diversaj Lingvoj » : 21 fr. ?

Peranto : L. Calloens, Erembodegemstr. 29, Aalst. Postcheckn. 209.034.

krono en Esperanto estas leginda, eĉ tre leginda libro... (N. K.) Kiel ekzemplo de alta nederlanda literaturo, certe rekomendinda verko (Flandra Katoliko).

2°) *La Najtingalo*, dua eldono. Plej ŝatata Esp. kantaro. La unua eldono finvendiĝis en tri tagoj.

..... mi ne povas ne konsili : tuj aĉetu ĝin kaj kantadu por ke la krizo cedu ! (Radiaro). Prezo nur *fr.* 2,50.

Eldonis: Esperanto Instituto MALNOVA TURO, Eindhoven — Ned. Mendebla pere de nia filialisto D. Mortelmans, E. Segerslaan, 14, Wilrijk. P-konto n° 119.482.

W. J. THIEME & K-io

en Zutphen (Nederlando)

A) Stud-libroj :

ESPERANTO-WOORDENBOEK.

(Esp. - Nederl. & Nederl. - Esp.)

Verkis A. G. J. van Straaten, gvidanto de la Centra Esperanto-Kurso en Nijmegen, membro de la Ned. Esp. Ekzamena Komitato.
En bela bindo : Fr. 80.—

BEKNOPT ESPERANTO-WOORDENBOEK. (Esp.-Ned. & Ned.-Esp.)

de A. G. J. van Straaten
En bela bindo : Fr. 40.—

H. J. Bulthuis, LA JUNA KOMENCANTO.

La plej unua Esp-a legolibreto por kursoj kaj lernejoj (kun klarigoj). En tri partoj.
1-a parto : Fr. 8,25 ; 2-a parto : Fr. 8,25 ; 3-a parto : Fr. 9.—
Ĉi-tiuj tri sinsekvaj partoj (amplekso resp. 46, 51 kaj 54 paĝoj) estas uzablaj sen ia alia lernolibro, por hejma studado, kursoj k. t. p.

H. J. Bulthuis, RAPIDE KAJ BONE.

Du legolibretoj (por infanoj), ĉiu ĉ. 60-paĝa, plenaj de belaj bildoj, destinitaj por infanoj. Ili estas tre rekomendindaj ĉie, kie infanoj lernas Esperanton.
Prezo de unu parto : Fr. 9.—

H. J. Bulthuis, LA JUNA ROBINSONO.

Legolibro kun klarigoj, tre taŭga por junaj Esperantistoj, kiuj intencas poste legi la grandan libron « Robinsono Kruso ». 50 paĝoj kun multaj bildoj.
Prezo : Fr. 10.—

H. J. Bulthuis, ROBINSON KRUSO.

Legolibro por geknaboj, laŭ Campe. 3-a eldono. Bindita. Kiel « La Juna Robinsono », sed kun pli vasta kaj malpli facila teksto. Kun ilustraĵoj kaj parol-ekzercoj.
Prezo : Fr. 32.—

W. W. van Alphen, ESPERANTO.

Lern- kaj lego-libro por la uzado en lernejoj, kursoj kaj privata studado. Bindita.
Prezo : Fr. 28,70. Slosilo al ĝi : Fr. 10.—

Glück & Willems, LA VERBO EN ESPERANTO.

Teorio kaj praktika uzado
Prezo : Fr. 10,70

M. de Waard, HET ESPERANTO-A EXAMEN.

Lern- kaj ripetlibro por daŭrigaj kursoj kaj stud-rondoj.
Prezo : Broŝ. Fr. 15,60 Kart. Fr. 19,70.

M. de Waard, HET ESPERANTO B-EXAMEN.

Lern- kaj ripet-libro por daŭrigaj kursoj kaj stud-rondoj.
Prezo : Broŝ. Fr. 45,10. Kart. Fr. 53,30.

M. de Waard, DEMANDARO KAJ RESPONDARO.

pri la historio de la Esperanto-Movado.
Prezo : Broŝ. Fr. 23. — Kart. Fr. 26,25.

M. de Waard, EEN VERZAMELING ESPERANTO SPREEKWOORDEN EN ZEGSWIJZEN.

500 nederlandaj proverboj kun la korespondaj Esp-aj proverboj. Kun indekso de la vortoj.
Prezo : Fr. 14,75

P. J. Soeters, MIA LERNOLIBRO.

Practische methode voor Esperanto.
Prezo : broŝ. Fr. 19,70. Kart. Fr. 23.—

J. J. Rozendal, MI PAROLAS ESPERANTON.

Ekzercoj de lego, traduko kaj parolo, por kursoj, lernejo kaj hejma lernado.
Prezo : Fr. 14,75.

B) Literaturo :

(Bonaj libroj kun grave malaltigitaj prezoj).

H. J. Bulthuis, KRESTOMATIO.

Simpla legolibro kun klarigoj ; entenas fragmentojn el pluraj Esp-aj romanoj k. t. p. Tre taŭga por tiuj, kiuj jam legis la libron « Robinsono » kaj volas plu progresi en Esperanto. Ĝi donas ankaŭ rigardon super la ekzistanta Esperanto-literaturo.

Antaŭa prezo : Fr. 57,40 broŝ. ; Fr. 69,70 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 40.— bind.

* H. Conscience, LA LEONO DE FLANDRUJO.

El la flandra ligvo tradukis H. J. Bulthuis. Rekomendita de la Esp-ista Literatura Asocio.

Antaŭa prezo : Fr. 53,30 broŝ. ; Fr. 61,50 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 32,80 bind.

Charlotte Brontë, JANE EYRE.

El la angla lingvo tradukis H. J. Bulthuis, ano de la Esp-ista Lingva Komitato.

Antaŭa prezo : Fr. 86,10 broŝ. ; Fr. 96,75 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 32,80 bind.

« La bela esperanta traduko pruvas, ke la tradukinto majstras la mondlingvon. Tial ĝi plene meritas esti legata kaj pristudata ». (Kath. Schoolblad).

Hendrik Ibsen, IMPERiestro kaj GALILEANO.

Mond-historia teatraĵo, tradukita de H. J. Bulthuis L. K.-ano. Rekomendita de la Esp-ista Literatura Asocio.

Antaŭa prezo : Fr. 57,40 broŝ. ; Fr. 64.— bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 32,80 bind.

* J. v. d. Vondel, GIJSBRECHT VAN AEMSTEL.

La detruo de la urbo kaj lia ekzilo. Trage-

dio. El la nederlanda lingva originalo tradukis Ir. J. R. G. Isbrücker, membro de la Esp-ista Akademio.

Antaŭa prezo : Fr. 32.— broŝ. ; Fr. 41.— bind.

Nuna prezo : Fr. 16,40 broŝ. ; Fr. 24,60 bind.

« Cervantes en sia verko « Don Quijote » komparas la tradukaĵon kun la dorsa flanko de la teksita tapiŝo ; oni ja rekonas la figurojn de la teksto, sed ĉie elpendas faden-finaĵoj. Sed ĉe tiu ĉi tradukaĵo ne trafas la komparo de Cervantes : malgraŭ la malfacilaĵoj ; kiuj trudiĝis al la tradukanto, la libro staras sur la nivelo de la originalo, la famaj horoj vekas la saman impreson de kortuŝa simpleco, kiel en la originalo ». (Weekblad voor Gymn. & M. O.)

* Homeros, ODUSSEIAS.

El la antikva greka lingvo tradukis W. A. J. Manders.

Antaŭa prezo : Fr. 64.— broŝ. ; Fr. 76,25 bind.

Nuna prezo : Fr. 24,60 broŝ. ; Fr. 34,50 bind.

« S-ro Manders per ĉi-tiu traduko pruvas la grandan riĉecon kaj flekseblecon de la belsona Esperanto. Ĝi precize redonas la plej delikatajn nuancojn, kaj oni havas la impreson legi la originalan tekston de la senmorta eposo de la granda greka poeto. Oni ne povas sufiĉe varme rekomendi la libron ». « Het Laatste Nieuws, Brussel ».

La libroj signitaj per steleto estas en la listo de tiuj libroj, el kiuj la kandidatoj por la B-ekzameno devas legi almenaŭ 4 librojn.

La supre menciitaj libroj estas aĉeteblaj ĉe la Vendinstituto de F. U. K. E., D. Mortelmans, 14, Egied Segerslaan, Wilrijk. Poŝt-ĉekkonto n° 119482., kiu estas la filialisto por Flandrujo de la Firmo W. J. Thieme & Co, Zutphen.

La libroj estas sendataj afrankite.

★ ★ ★ *Kristnaska Festa*
ALPROKSIMIĜAS !

★
★
★
★ Taŭga libro por aĉeti kaj donaci al viaj amikoj, estas

Kristnaska Triptiko

— de FELIX TIMMERMANS —
en Esperanta traduko de E. Paesmans.

Prezo: 6 fr.

Mendu ĝin tuj, ĉar la stoko baldaŭ
— elĉerpiĝos. —

Vendoinstituto de FUKÉ
E. Segerslaan 14, Wilrijk.

' RADIARO '

LINGVA GAZETO KATOLIKA

Monata eldono, 18-paĝa, eldono de
Katolika Esperanto Instru-Centro

JARABONO: 1,75 NED. GULD.
Adm. J. Dercks, Antwerpschestraat, 43
BERGEN-OP-ZOOM (Nederland)

Provnumeron ni sendas senpage.
(Ciumonate abonebla).

FLANDRAJ
ESPERANTISTOJ

EN ROESELARE
ESTAS LA DE VI
PREFERATA

PRESEJO

H. & H. BRAEKEVELT
Statiedreef, 177 - Tel. 1080

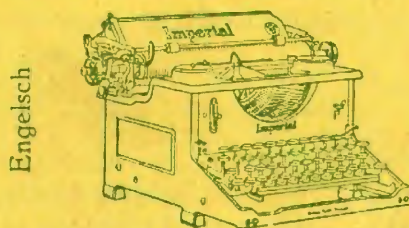
Iedere groep, vereeniging of zaken-
man gebruike vóór elk order onzen
dienst voor inlichtingen en schetsen.

Specialiteit:
ESPERANTO - DRUKWERK

Imperial

Schrijfmachines zijn de beste

Engelsch

Fabriekaat

Bureelmodel & draagbaar model
ROESTVRIJ

Het meest MODERNE Schrijfmachines
2 JAAR WAARBORG

Eerste klas schrijflinten voor alle merken van
schrijfmachines & rekenmachines. - Ellam's
carbonpapier - Ellam's duplicatoren.
stencils en inkten.

Bijzonder werkhuis voor herstellingen aan alle
schrijf- en rekenmachines.

TOBIE DE PRINS Tel. 216.20

● 32, Kathelijnevest. ANTWERPEN ●